

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-40>

MEDIA CAPABILITIES FOR AN INCLUSIVE ENVIRONMENT

МОЖЛИВОСТІ МЕДІА ДЛЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА

Odarenko O. V.

*Senior Lecturer at the Department
of Journalism and New Media
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University
Kyiv, Ukraine*

Одаренко О. В.

*старший викладач кафедри
журналістики та нових медіа
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Особливістю сучасного медіа середовища є активне залучення «нових користувачів», серед яких особливе місце посідають представники інклюзивного середовища. Інфокомунікаційні технології, медіа здатні суттєво підвищити якість життя таких людей та розширити їх можливості.

Дані аспекти особливо актуальні у світлі подолання посттравматичного стресового розладу та наслідків різноманітних травм і каліцтв, отриманих у зоні бойових дій та інших кризових локусів.

Можливості медіа для інклюзивного середовища можуть бути використані як для поліпшення якості життя, так і в терапевтичних цілях, наприклад, в арт терапії.

Варіативність медіа платформ дає змогу розвивати канали комунікації залежно від специфіки цільової аудиторії.

На дані аспекти вказують автори, які висвітлюють проблеми інклюзії та розширення можливостей сучасних медіа. Зокрема, останнім часом у цьому контексті активні міжнародні журналістські спільноти.

Даний трек є важливим, враховуючи, що, за даними ООН, людей з інвалідністю у світі – 15% населення (дані наведені у «Керівництві з інклюзивної комунікації на тему інвалідності», ООН, 2022 р.).

Мова іде не тільки про розвиток інклюзивного освітнього чи урбаністського середовища, а про істотне розширення обріїв комунікації, збагачення її соціальними смислами.

Урізноманітнення медіа платформ, здатних розширювати можливості для інклюзивних осіб / груп має не аби яке значення задля подолання негативізму та стереотипів щодо інклюзії / інвалідності (для України це важливо, зокрема, у контексті реабілітації військових), просування соціальної та правозахисної моделі в комунікативному просторі щодо інклюзивних груп.

Ці висновки аналітиків ООН можна доповнити чисельними матеріалами з інклюзивної освіти. Проте ми убачаємо перспективним напрямком використання медіа задля перешкодження

пропагандистського тиску на суспільство й, зокрема, членів інклюзивних спільнот.

Проаналізуємо спектр можливостей, які сучасні медіа формують для представників інклюзивного середовища, а також осіб, які у посткризовий період мають потребу у реабілітації, зокрема, постраждалих від бойових дій чи Covid-19.

Соціальні мережі. Соціальні мережі останнім часом прагнуть стати більш дружніми до осіб з інклюзивного середовища. Так Facebook, сповідуючи принципи соціальної відповідальності та справедливої рівності, пропонує спектр ресурсів та можливостей. Медіа повинні стати репрезентантом різних інклюзивних спільнот. Зокрема, це стосується також «лідерів думок», які можуть репрезентувати такі спільноти.

У цьому контексті важлива і розробка інклюзивного контенту, зокрема, на цьому наголошує ООН у «Керівництві з інклюзивної комунікації на тему інвалідності» (2022 р.). Особливо цікавим і продуктивним, на наш погляд, видається створення лонгвідів, що містять позитивні, емоційно насичені історії та стратегії ефективного подолання фізичних та суспільних бар'єрів.

Важливо також підкреслити, що різноманітні медіа платформи дають змогу сфокусуватися на різних аспектах інклюзії. Це розширює обрії дискусії щодо медіа та інклюзивних просторів, виводячи її за межі суто технічних вимог до створення контенту чи певних технологій.

Мова іде про формування повноцінної інклюзивної медіа культури, а також, на наш погляд, новий й важливий напрямок медіа грамотності. У його межах важливо створити можливості для інклюзивних груп з опанування стратегій протистояння пропаганді, дезінформації, фейкам, адаптовані до специфіки саме інклюзивних середовищ.

Месенджері. Учасники інклюзивних спільнот вкрай уразливі й чутливі до пропагандистського тиску та дезінформації, враховуючи певні обмеження в процесі комунікації, доступності контенту та опануванні інформаційних каналів. Задля подолання впливу дезінформації та пропаганди в інклюзивних середовищах є сенс використовувати мову жестів, інтуїтивно зрозумілі відео, короткі повідомлення та власно, діапазон можливостей месенджерів.

Паралельно є сенс розвивати додаткові опції на фактчекінгових ресурсах, що зробило б їх більш доступними для інклюзивних спільнот / конкретних осіб

Подкасти. Популярна платформа, розрахована на широку аудиторію як фахівців, так і пересічних громадян, які прагнуть поєднати звичну роботу з новими інформаційними можливостями.

Подкасти створюють можливості «оживляти» голоси, зокрема, потерпілих від війни чи інших кризових ситуацій та демонструвати шляхи фізичної та моральної реабілітації, а також подолання історичних трав та табу. У цьому контексті нам видається слушним досвід BBC,

зокрема, подкасти щодо подолань травм, зокрема, історичних, війни у Югославії.

Комп'ютерні / мобільні ігри / інклюзивні ігрові простори з елементами віртуалізації. На наш погляд, вони відіграють унікальну роль як у терапевтичних, так і соціальних треках. Саме в іграх «Інакшість» сприймається не тільки як норма, а й як істотне розширення власного досвіду. Комп'ютерні / мобільні ігри – гарний спосіб формування етичного ставлення до інклюзивних груп й, водночас, ствердження рівноправ'я у перспективному Метавсесвіті.

Рекламні платформи. Такі платформи, зокрема, онлайн, здатні істотно гуманізувати ставлення суспільства до інклюзивних спільнот та конкретних людей, демонструючи правила взаємовідносин на конкретних прикладах.

Віртуальні тренінги / віртуальні консультанти / чат-боти і т. ін. Віртуальні консультанти, чат-боти на підставі штучного інтелекту не тільки консультативно допомагають людям з інклюзією, а й створюють дружнє середовище, здатне здійснювати навіть психологічну підтримку.

Проблемами, що заважають представникам інклюзивних спільнот розвивати медіа культуру та медіа грамотність, дуже часто є низький соціальний рівень й, відповідно, малозабезпечений статус; недоступність інтернету чи низький рівень обізнаності щодо можливостей підключення та ресурсів Мережі («інтернет для бідних»), низький рівень медіа грамотності, залежність від стереотипів та уявлень тієї чи іншої етнічної групи, зокрема, у частині опанування інфокомунікаційних технологій.

Популяризація можливостей медіа для інклюзивного середовища надасть змогу подолати «цифровий розрив» щодо людей з інклюзією.

Важливим кроком у цьому напрямку може стати використання штучного інтелекту для вирішення проблем інклюзивного середовища та створення нових можливостей його інтеграції у сучасний медіа простір.

Інструменти штучного інтелекту останнього покоління можливо успішно використовувати для генерації та просування інклюзивного контенту. Це дуже важливо в контексті врахування специфіки цільової аудиторії та її потреб. Крім навчального потенціалу, використання штучного інтелекту задля створення тематичної віртуальної реальності може мати не аби який терапевтичний ефект, особливо для людей із посттравматичним стресовим розладом.

Штучний контент (як альтернатива природному), згенерований штучним інтелектом, може бути використаний для стимуляції творчих здібностей представників інклюзивних спільнот, коли людина отримує можливість втілити свій власний унікальний досвід.

Штучний інтелект може також сприяти адаптації представників інклюзивних груп у соціумі, зокрема, у медіа середовищі, а також

формувати нові норми та тренди із сприйняття, підтримки та захисту інклюзивних спільнот.

Новітні медіа платформи можуть досягти успіху, якщо врахуватимуть потреби інклюзивного середовища, як окремих інклюзивних спільнот, так і конкретних людей.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-41>

PROPAGANDA OF THE RUSSIAN FEDERATION ON UKRAINIAN RADIO AND TELEVISION (2014 – 2022): EXPERIENCE OF SERBIA

ПРОПАГАНДА РФ НА УКРАЇНСЬКОМУ РАДІО І ТЕЛЕБАЧЕННІ (2014 – 2022): ДОСВІД СЕРБІЇ

Redko A. I.

*Bachelor of the Third year
of the Department of International
Information
Institute of Applied Mathematics
and Fundamental Sciences of Lviv
Polytechnic National University
Lviv, Ukraine*

Редько А. І.

*бакалавр III курсу кафедри
міжнародної інформації
Інститут прикладної математики
та фундаментальних наук
Національного університету
«Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

Binas O. V.

*Master of the V course
of the Department of International
Information
Institute of Applied Mathematics
and Fundamental Sciences of Lviv
Polytechnic National University
Lviv, Ukraine*

Бінас О. В.

*магістр V курсу кафедри
міжнародної інформації
Інститут прикладної математики
та фундаментальних наук
Національного університету
«Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

Пропаганда Росії на постюгославському просторі має багато спільного з її поширенням на пострадянському просторі. Зокрема, це поширення образу «дружнього народу», який прагне допомагати. Наративи російської пропаганди переважають у Сербії та Косово, яке Росія не визнала. У Сербії поширюється міф про «спільну історію, релігію, мову, традиції» з російськими. Саме такі міфи поширюються в Україні. Також Росія нав'язувала ідею «руського міра» в Україні, що в сербських реаліях отримала відповідник «сербський мір». На весні 2014 року Росія проводила операцію «російська весна» в Криму та Одесі.